

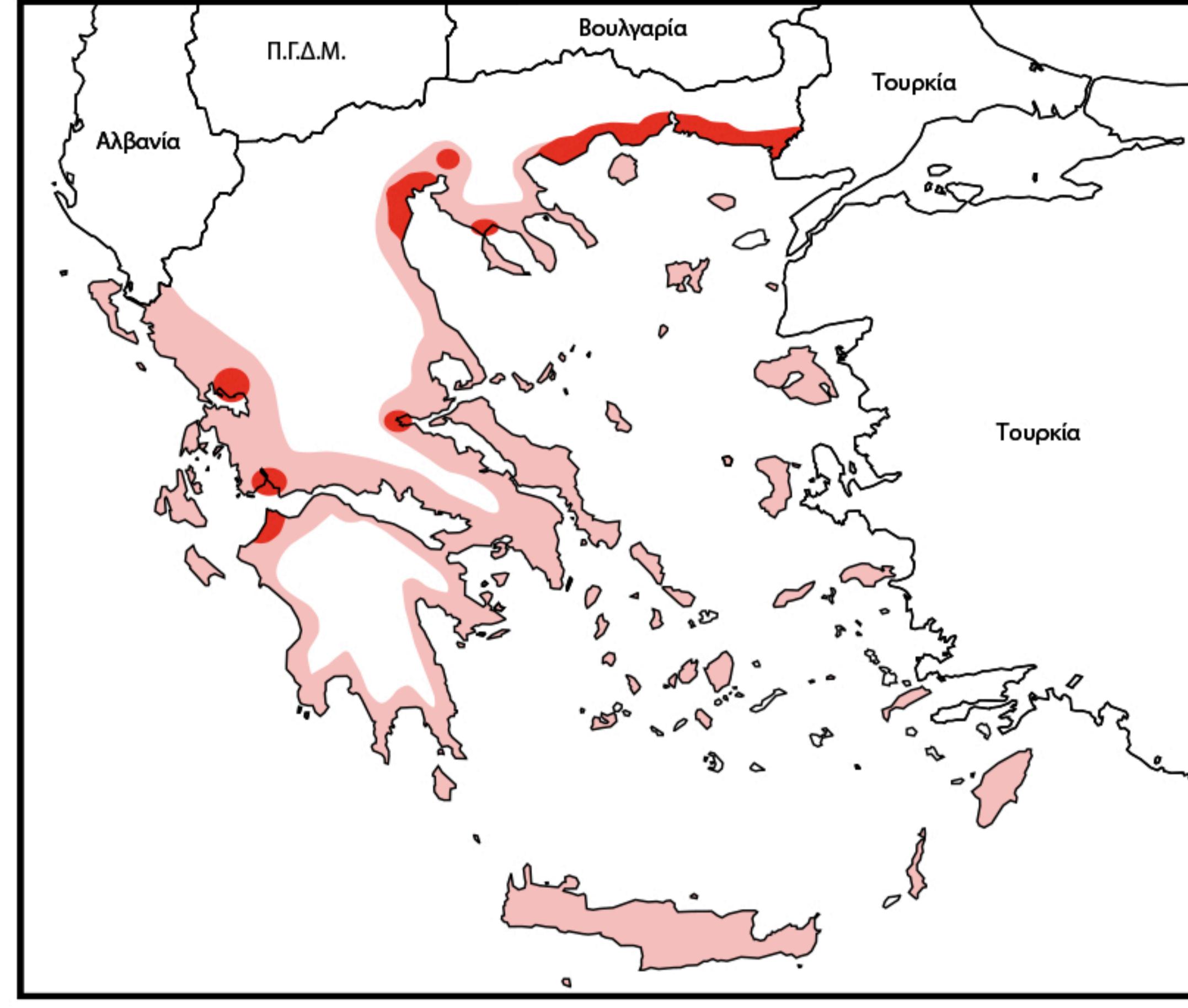
Glareola pratincola (Linnaeus, 1766)

Νεροχελίδονο, Collared Pratincole

■ **Κατηγορία κινδύνου στην Ελλάδα:** Τρωτό VU [A2ac]

■ **Κατηγορία κινδύνου διεθνής:** Μειωμένου ενδιαφέροντος LC

Summary: The Collared Pratincole is a fairly common but very local summer visitor and a widespread passage migrant in Greece. The Greek breeding population has undergone a decline of c. 20% during the last decade and has today a patchy distribution, nesting in a few of the major Greek wetlands (Handrinos & Akriotis 1997). The total Greek population is estimated at 600-800 pairs, but it is probably smaller (perhaps <500 pairs) and has negative trends. The species nests in loose colonies, on bare ground (in dried mudflats, sand flats etc), always near water bodies, or on small islets within larger wetlands. More common and widespread during passage, particularly in spring, the Collared Pratincole occurs all over the coastal mainland and on many islands (Handrinos & Akriotis 1997). It is mainly threatened by disturbance in the breeding places, nesting habitat destruction, trampling of eggs by grazing cows and extensive use of herbicides and pesticides.

ΤΟ ΚΟΚΚΙΝΟ ΒΙΒΛΙΟ ΤΩΝ
ΑΠΕΙΛΟΥΜΕΝΩΝ ΖΩΩΝ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΣΑΣ
ΣΠΟΝΔΥΛΟΖΩΑ

308

Εξάπλωση, πληθυσμιακά στοιχεία και τάσεις: Το νεροχελίδονο είναι αρκετά διαδεδομένος αλλά τοπικός καλοκαιρινός επισκέπτης και διαδεδομένος διερχόμενος μετανάστης στην Ελλάδα. Παρά το ότι η σημερινή γεωγραφική του εξάπλωση δεν έχει ουσιαστικά μεταβληθεί σε σχέση με το παρελθόν, ο αναπαραγόμενος στην Ελλάδα πληθυσμός φαίνεται να έχει μειωθεί σημαντικά (Handrinos & Akriotis 1997). Ο σημερινός του πληθυσμός εκτιμάται σε 600-800 ζευγ. που αναπαράγονται σε 13 περιοχές, σε Θράκη, Μακεδονία, Στερεά Ελλάδα, δυτική Ελλάδα και Πελοπόννησο, αλλά είναι πιθανότατα μικρότερος από 500 ζευγ., δεδομένου ότι δεν πραγματοποιήθηκε ποτέ μέχρι σήμερα πλήρης απογραφή του. Είδος πολύ πιο διαδεδομένο κατά τη μετανάστευση, ιδιαίτερα την άνοιξη, οπότε απαντάται σε όλη σχεδόν την παράκτια περιφερειακή Ελλάδα και σε πολλά νησιά. Δεν υπάρχουν πάντως πληθυσμιακά δεδομένα για τον αριθμό των ατόμων που διέρχονται από την Ελλάδα κατά τη μετανάστευση (Handrinos & Akriotis 1997, Γκούτνερ και συν. 2005, Καρδακάρη και συν. 2006, Παναγιωτοπούλου υπό προετοιμασία).

Ποσοστό του πληθυσμού του είδους που βρίσκεται στην Ελλάδα: <1% του ευρωπαϊκού (Wetlands International 2006).

Οικολογία: Το νεροχελίδονο φωλιάζει σε χαλαρές αποικίες των 10-20 έως και 100 ζευγ. και είναι αγελαίο σε όλη τη διάρκεια του έτους. Φωλιάζει στο έδαφος, σε νησίδες υγρότοπων, σε ξηρά λασποτόπια ή ξηρές αμμώδεις περιοχές, σε θέσεις με αραιοί βλάστηση κ.α. Συχνά φωλιάζει κοντά σε αποικίες άλλων παρυδάτιων, γλαρονιών κ.ά. Τρέφεται ομαδικά, σε μεγάλες συγκεντρώσεις, που κατά τη μετανάστευση μπορούν να φτάσουν μέχρι και 1.000 άτομα. Η δίαιτά του αποτελείται από μεγάλα έντομα, όπως Ορθόπτερα, Κολεόπτερα, Δίπτερα, Ιούπτερα, αράχνες και άλλα ασπόνδυλα (Birdlife International 2008).

Απειλές: Οι κυριότερες απειλές που αντιμετωπίζει το είδος είναι η ευρεία χρήση γεωργικών φαρμάκων και οι αλλοιώσεις του ενδιαιτήματός του, που μπορεί να προέλθουν από αλλαγές στη στάθμη του νερού, επέκταση καλλιεργειών σε λιβάδια και υγρότοπους, εγκατάλειψη ή αλλαγή τρόπου άσκησης της παραδοσιακής κτηνοτροφίας και ανάπτυξη υποδομών. Επίσης απειλείται από την ανθρώπινη ενόχληση, ενώ ένα επιπλέον πρόβλημα που αντιμετωπίζει σε ορισμένες υγροτοπικές περιοχές (Δέλτα Έβρου, Δέλτα Αξιού κλπ) είναι η καταστροφή των φωλιών από την ανεξέλεγκτη βόσκηση βοοειδών.

Μέτρα διατήρησης που υπάρχουν: Προστατευόμενο είδος, ολόκληρος σχεδόν ο γνωστός αναπαραγόμενος στην Ελλάδα πληθυσμός απαντάται σε περιοχές του δικτύου ΖΕΠ/Natura 2000. Συγκεκριμένα μέτρα διαχείρισης έχουν εφαρμοστεί στο πλαίσιο του προγράμματος LIFE για την προστασία των υγρότοπων Κοτυχίου-Στροφυλιάς, όπου πραγματοποιήθηκαν δράσεις για την προστασία της φωλεοποίησης του νεροχελίδονου στο Μετόχι, με την τοποθέτηση ηλεκτρικής περίφραξης γύρω από την αποικία, και στη νησίδα στο Κοτύχι, με την ανύψωσή της για να διατηρείται στεγνή κατά το φώλιασμα (Καρδακάρη και συν. 2006).

Μέτρα διατήρησης που απαιτούνται: Μείωση της όχλησης κατά την περίοδο αναπαραγωγής. Μέτρα για τον περιορισμό της υπερβολικής χρήσης γεωργικών φαρμάκων στη γεωργία. Μέτρα για την αντιμετώπιση της καταπάτησης φωλιών από την ανεξέλεγκτη βόσκηση βοοειδών σε υγρότοπους. Συστηματική απογραφή του αναπαραγόμενου στην Ελλάδα πληθυσμού. Διαχειριστικά, κατά περίπτωση, μέτρα προκειμένου να εξασφαλιστεί η αναπαραγωγική επιτυχία των αποικιών του είδους (δημιουργία ή ανύψωση νησίδων κ.ά.).